

[Gertie Wandel.]

ministerens lovforslag. Mit parti kan ikke tiltræde det af kommunisterne stillede ændringsforslag.

Else Zouthen: På det radikale venstres vegne skal jeg sige, at vi har bemærket, at den højtærede minister i sin fremsættelsestale har hentydet til, at han er ved at udarbejde forslag til en virkelig familiepolitik. Vi vil derfor stemme for ministerens lovforslag og kan ikke stemme for det af det ærede medlem fru Ragnhild Andersen m. fl. stillede ændringsforslag.

Ayoë Herbol: Også retsforbundet ser hen til det af den højtærede socialminister bebudede forslag om en familiepolitik. Vi vil derfor stemme for socialministerens lovforslag og imod det af det ærede medlem fru Ragnhild Andersen m. fl. stillede ændringsforslag.

Ragnhild Andersen: Det er nu flere år siden, kommissionen angående den enlige moders problemer afgav sin betænkning med indstilling om lettelser og forbedringer for de enlige mødre på en lang række områder. Der er sket meget lidt vedrørende denne sag, og jeg må ærlig talt sige, at jeg forstår ikke, for hvad de ærede ordføreres hjerter banker, når de ikke kan banke for denne sag. Jeg fatter ikke, at de ærede medlemmer ikke kan forstå, at det er meget dyrere at forsørge 5 børn, end det er at forsørge 1 barn, at der er hjælp behov her, og jeg begriber derfor ikke, at de ikke støtter vort ændringsforslag nu i stedet for at henholde sig til ministerens udtalelse om, hvad der måtte komme ad åre. Ministeren understreger i sin fremsættelsestale, at det hele er på overvejelsesens stadium. Man må derfor forstå, at mens græsset gror, dør horsemor, og det skulle jo ikke så gerne være tilfældet i det, medlemmerne meget gerne vil have lov til at kalde en velfærdsstat.

Jeg opfordrer derfor til, at man overvejer sin stillingtagen og stemmer for, at mødrene får de 200 kr. for hvert barn, de har at forsørge.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget af *Ragnhild Andersen m. fl.* (se sp. 2788)

forkastedes med 116 stemmer mod 5; 2 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Lovforslagets §§ 1-3 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af skatteopkrævningen i Frederiksberg kommune.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2278, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 219).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling satte til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i kriminallov for Grønland.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2853, fremsættelsen i tidenden sp. 2737).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den næste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov for Grønland om ægteskabs indgåelse og opløsning.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2863, fremsættelsen i tidenden sp. 2737).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Victor Gram: Ligesom den højtærede minister for Grønland finder jeg det meget ønskeligt, at de samfundsmæssige undersøgelser, som er i gang i Grønland, afsluttes, før revision af de to love, der her er tale om, foretages. Jeg kan derfor anbefale den foreslåede udskydelse af revisionen.

Hartling: Da ordføreren for mit parti, det ærede medlem frk. Helga Pedersen, er forhindret i at være til stede, skal jeg på hendes og partiets vegne sige, at vi kan godkende den motivering for udskydelsen af revisionen, som er givet, og at vi altså kan tilslutte os begge lovforslagene.

Ninn-Hansen: Vi havde som meddelt i Grønlandsudvalget under forhandlingerne om udvalgets undersøgelser ikke ønsket undersøgelser af den omfattende karakter, der er blevet tale om, dels fordi disse undersøgelser er bekostelige, dels fordi man her ved udskyder revisionen af love, som må revideres forholdsvis hurtigt, da det jo er nye principper, det drejer sig om. Således som forholdene ligger, må vi selvfølgelig erkende, at det vil være yderst rimeligt og det eneste rigtige at afvente undersøgelsesrapporterne, og derfor kan vi give vor tilslutning til de to lovforslag.

Lannung: Også jeg kan på mit partis vegne tiltræde de foreliggende lovforslag om udsættelse af de to loves revision. Jeg er enig i, at det er vigtigt, vi har det bedst mulige bedømmelsesgrundlag, før vi går

til revision af de to meget betydningsfulde love, der er spørgsmål om. Erfaringerne fra underudviklede områder ude i verden viser, hvor vigtigt det er, at der sikres en så rolig og harmonisk udvikling som muligt fra gammelt til nyt eller, som det her i virkeligheden er, fra en tidsalder til en helt anden. Erfaringerne viser, hvilke betydningsfulde bl. a. psykologiske, sociologiske og erhvervsøkonomiske faktorer der her spiller ind, og at fejlgreb kan slå meget i stykker, som vanskeligt kan genoprettes. Da resultatet af den betænkning, der kommer fra udvalget for samfundsforskning i Grønland, vil være med til at danne baggrund og grundlag for vor bedømmelse, er det naturligt, at vi afventer dette resultat. Men jeg siger udtrykkeligt, at det skal være med til at danne grundlaget, idet det jo er klart, at en række andre momenter, erfaringer og synspunkter må indgå i billedet; erfaringer deroppefra og ikke mindst landsrådets og de to grønlandske repræsentanters synspunkter. Men det forekommer mig — det vil jeg gerne have lov at sige til den højtærede minister for Grønland — at det haster med at få betænkningen færdiggjort, da den ellers let vil være lidt halvforældet, før den når frem som bilag til et eventuelt revisionsforslag, så jeg henstiller, at man også af den grund fremskynder arbejdet så meget som muligt.

Dermed skal jeg anbefale de to lovforslag til hurtigt fremme.

Kristian Kristensen: Også retsforbundet kan anerkende motiveringen for udskydelsen af revisionen af de to love.

Alfred Jensen: Som sagerne ligger, er der faktisk ikke anden stilling at tage end at gå ind for udskydelsen af revisionen af de to nævnte love. Men også jeg henstiller, at denne udskydelse ikke bliver længere end højst nødvendigt.

Rosing: I bemærkningerne til de to lovforslag, forslag til lov om ændring i

[Rosing.]

kriminallov for Grønland og forslag til lov om ændring i lov for Grønland om ægte-skabs indgåelse og opløsning, står det tydeligt og klart, hvorfor det er nødvendigt at udsætte revisionen af de to bestående love. I betragtning af, at de to omhandlede love er helt nye for den grønlandske befolkning, vil jeg understrege nødvendigheden af, at de kommende ændringer må foretages på grundlag af de resultater, som udvalget for samfundsforskning i Grønland til sin tid vil komme frem med.

På min kollegas og egne vegne anbefaler jeg de to foreliggende lovforslag til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Ministeren for Grønland (Lindberg): Jeg takker de ærede ordførere fra samtlige partier for den tilslutning, der er givet til de to lovforslags gennemførelse. Jeg skal gerne på den opfordring, der er rettet fra enkelte ærede ordførere, sige, at jeg skal gøre, hvad der muligt for at fremskynde udvalgsarbejdet. Men for at der ikke skal være nogen misforståelse, er jeg dog nødt til at tilføje, at sådan som tingene ligger, må det tage et stykke tid endnu, før man kan vente at se lovforslag i det høje ting.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om lodsvæsenet.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2833, fremsættelsen i tidenden sp. 2731).

Lovforslaget sattes til forhandling.

M. Larsen (Kolding): Den lodslov, vi har, er fra 1954 og støtter sig i høj grad til en kommissionsbetænkning af samme år. Der blev i denne kommission drøftet mange spørgsmål, også hvad selve søfarten angår. Bl. a. blev det spørgsmål fremført, om ikke vi skulle have lodstyng her i Danmark,

ligesom man har det i Norge og flere andre steder. Det blev imidlertid stemt ned af kommissionens flertal. Endvidere fremførtes fra lodsernes side spørgsmålet om at få indført minimumslønninger, og man må vistnok erkende, at en sådan ændring var påkrævet. En del lodserier er så små og har så få anløb, at de ikke kan give en indtægt på mere end fra 1 000 kr. til 1 200-1 300 kr. årlig, og så lille en løn kan der ikke være tale om nogen skal kunne klare sig med. Vi har her i landet ca. 60 lodserier med 120 lodser, og lodserne ønskede den gang minimumslønninger på 10 000 kr. pr. år pr. lods, og det kan man vel ikke sige var et overdrevet krav. Nu er det jo sådan, at når man kan give ud af statens penge, er det altid lettere, end hvis det skal være af ens egne penge, og da forholdet tillige er det inden for lodsvæsenet, at mange lodserier har så store indtægter, at de løber op til 70 000-80 000 kr. årlig pr. lods, sagde flertallet i kommissionen, at for så vidt der skulle være minimumslønninger, måtte der lægges loft over de store lønninger. Det blev ikke så velvilligt modtaget dengang. Der blev arbejdet med sagen temmelig længe, og der blev ført mange forhandlinger. Slutresultatet blev, at der skulle lægges loft over indtægterne ved de store lodserier, og så skulle der efter en nærmere fastsat progressiv skala over en reguleringsfond overføres beløb fra de store lodserier til de mindre.

Man må vistnok sige, at den ordning, der kom ud af revisionen dengang, var nogenlunde tålelig, men lodserne har dog ønsket hele spørgsmålet taget op til ny behandling, og dette i forbindelse med mange andre småting i loven gør det nødvendigt, at lodsloven revideres nu, og jeg vil gerne på mit partis vegne anbefale en hurtig gennemførelse af det foreliggende lovforslag.

Gideon: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Østergaard, er forhindret i at være til stede ved denne førstebehandling, skal jeg i hans sted tillade mig at fremsætte nogle bemærkninger.

Jeg er for så vidt glad for denne substitution, fordi den giver mig lejlighed til — selv om det naturligvis bliver rent symbolsk — at overrække det nedsatte lods-